

Istota, zakres i przeznaczenie opłaty ostrożnościowej

Wprowadzenie opłaty ostrożnościowej oraz przyjęcie zasad tworzenia i wykorzystywania funduszu stabilizacyjnego w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nawiązuje do rozwiązań zastosowanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej (np. w Szwecji lub Niemczech). Celem tych rozwiązań jest przenoszenie z sektora publicznego na podmioty rynku bankowego określonej części ciężaru pomocy udzielanej bankom, w których ujawniają się problemy wynikające z kryzysu finansowego. Przyjęte rozwiązania mają wpływ na: banki krajowe, oddziały banków zagranicznych objęte obowiązkowym systemem gwarantowania depozytów przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Komitet Stabilności Finansowej, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Skarb Państwa oraz pośrednio deponentów.

ZBIGNIEW OFIARSKI

W wyniku nowelizacji ustawy z 14.12.1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym¹, dokonanej 4.10.2013 r.², **wprowadzono kolejny ciężar finansowy ponoszony przez podmioty objęte systemem gwarantowania na rzecz BFG, który jest formalnym beneficjentem wpływów z tego tytułu. Niniejsza opłata jest elementem szerszej koncepcji, której ważnym elementem stał się fundusz stabilizacyjny będący funduszem własnym BFG.** Uznano, że utworzenie funduszu stabilizacyjnego w BFG może być sposobem na przenoszenie z sektora publicznego na sektory rynku finansowego ciężaru wsparcia udzielanego – zmagającym się z problemami kryzysu finansowego – instytucjom finansowym. Ponoszone w okresie dekonunktury nadzwyczajne wydatki budżetowe na utrzymanie stabilności sektora bankowego zbiegły się w czasie ze znaczącym zmniejszeniem dochodów budżetowych. Kryzys finansowy i towarzyszące mu spowolnienie gospodarcze doprowadziły bowiem do wyraźnego zmniejszenia wpływów podatkowych, wzrostu deficytu budżetowego i długu publicznego.

W związku z tym w wielu państwach zaczęto rozważać nakładanie na instytucje finansowe nowych obciążeń w formie podatków lub opłat stanowiących dochody budżetu albo specjalnych funduszy akumulujących

¹ T.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1866, dalej: „ustawa o BFG”.

² Ustawa z 26.07.2013 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r., poz. 1012).